

Gamla spisar, kakelugnar och kaminer

Gamla tiders eldstäder var i många fall bra, kakelugnen som exempel var en svensk uppfinning som togs fram för att spara ved och förbättra miljön. Något som man lyckades väl med.

Likaså finns det andra bra äldre konstruktioner som väl är vär-

da att spara för framtiden, likaså för tillfällighetseldaren som snabbt vill värma upp ett extra rum, gäststugan eller vad det nu kan vara. Kanske är då verkningensgraden inte det viktigaste och då kan även den gamla produkten komma väl till heders - men vad gör man när den är tra-

sig och hur kan den renoveras?

Som tur är finns det lösningar också på detta.

Vid Söderåsens rand ligger det prisbelönta Station Nord. Där finns en utställning av gamla eldstäder och en renoveringsverkstad. Mer info finns t ex på www.stationnord.se

Pellets för Stockholm Brännare Kaminer Bränsle
även hemkörning
Svenska Gräs AB
tel: 08 -88 06 95
fax: 08-646 02 88

afab
Ett fristående laboratorium
Konsultation, Utbildning, Prestandaprovning
En objektiv part inom småskalig bioenergianvändning.
Tel: 0510- 262 35 (Kontor)
Fax: 0510- 252 35
Tel: 0510- 272 35 (Labbet)
www.afabinfo.com

Pelletsdata
Värmevärde 4,8 kWh/kg
Volymvikt 650 kg/m³
1 m³ olja 2,1 ton pellets
3,2 m³ pellets
Diameter: 6 - 12 mm
Längd: max 4x diametern
Energi: 1 m³=3120 kWh
Torrhalt: ca 92%
Svensk standard SS 18 71 20

Veddata
Värmevärde
Per kg energiinnehållet (kWh)
utetorkad 3,5 - 3,9
innetorkad 4,1 -4,5
Volymvikt varierar för träslag, utseende och travning och därmed också värmevärdet /m³
För utetorkad ved av medelkvalitet i trave kan man räkna med 1 - 1,5 kWh/m³
(1 m³ olja = cirka 10 kWh)

Thermia pelletssystem

För din ekonomi
För din värmekomfort
För vår gemensamma miljö

Pelletspannor
Pelletsbrännare
Kombipannor pellets/ved/el/olja

Thermia Värme AB

Huvudkontoret Arvika tel. 0570-813 00 • www.thermia.se

Laddomat®
för optimal ackumulering
www.termoventiler.se
523 93 Åsunden,
0321-261 80, fax 261 89

Rak eller krökt skorsten?
Typgodkänd utan schakt
Rostfria NVI 2000 kan du både bygga utan schakt och sidoförskjut!
NÅLDENS VÄRMEINDUSTRIS AB
Återförsäljare: www.nvi.se eller 0840-03 11 00

DEN GOA VÄRMEN

Värme pellets från BrikettEnergi
Leveranser hem till dig.
SBE BrikettEnergi
SBE Svensk BrikettEnergi AB
Kundtjänst/Ordermottagning
Tel 020-418 419
e-post: pellets@brikettenergi.se
www.brikettenergi.se

TRÄPELLETS
Förädlad biobränsle från AB Forssjö Bruk

Välkommen för mer information
AB Forssjö Bruk
641 93 Kalmarholm
Tel: 0150-734 00
Fax: 0150-283 90
www.forsjybruk.se

Kökspannor, köksspisar och tunga stenspisar

Det är inte alla som vet men det är möjligt att få konverteringsbidrag också för installation av en kökspanna om du ersätter el. Men bidraget försvinner är det sagt vid nyåret, så det gäller att skynda.

Hans Forsman i Strängnäs berättar att man har två modeller från Wamsler som båda är miljögodkända.

Kökspannor allt hetare

De klarar så stort hus som på 200 m² och skall installeras mot en ackumulatortank. Det är faktiskt som så att intresset för kökspannor är stadigt stigande och överträffar numer enligt Hans Forsman det intresse som visas konventionella köksspisar.

Många kanske står frågande inför alternativet att dra in värmepannan i köket men idag är många hus väl så isolerade att det inte behöver bli så belastande med vedpåfyllningen. Men det finns kraft i de största kökspannorna, över 20 kW effekt och det är betydligt mer än de flesta behöver, men bra för att ladda en ackumulator snabbt.

Därtill får man ju också en trevlig vedspis, vissa modeller är dessutom utrustade med ugn och varmvattenberedare.

För den som inte vill gå så långt kan kanske ett alternativ med en köksspis utan vattencirkulation vara ett alternativ.

"Yuppie spisar"

Nere i Europa visas mycket eleganta installationer upp på mässor och det är ett stort intresse av olika skäl för vedspisen - man kan nog säga att den fått en renessans.

Tänk på

Nu skall man dock komma ihåg att det finns lagar att ta hänsyn till när det gäller inbyggnad. Det skall vara 10 cm leka eller lättbetong mellan spisen och brännbart material. Självklart är det

Några olika exempel på köksspisar och kökspannor. Överst till vänster finns ett exempel på de allt mer populära central- och sydeuropeiska europeiska modellerna, eleganta och med bra förbränningsteknik, nedanför finns en kökspanna av tysk modell traditionellt utseende med bra miljövärden och hög effekt. Intill ser vi en annorlunda variant det är finska Tullikivi som ute på mässor demonstrerar sina tunga stenspisar som håller värme länge och kan utformas också för matlagning. Ovanför till höger ser vi en traditionell smalspis som effektmässigt räcker bra som komplement värme och med två plattor, det är Viking från Camina. Längst upp till höger en spis som visades upp på en mäsia i Lons le Saunier i nordvästra Frankrike i våras. Sammantaget - det finns möjligheter för alla smakriktningar och plånböcker.

viktigt att ta kontakt med sotaren innan du drar igång projektet.

Pengarna då

Vad kostar då spisarna - det är klart att även i den här branschen finns det spännvidd och tillbehör att lägga ut pengar på. Priserna startar vid 10.000 kronor momsen inräknad för den billigaste minsta på 6 kW och stiger upp mot 25.000 med pålägg för olika tillsatser för kökspannan. Sedan tillkommer installation och eventuell inbyggnad.

Stenspisar

Om du växlar upp och tittar på en tung stenspis av Tullikivis

(ovan) eller Nunnauni:s modell (framsidan) så kan kostnaderna stiga hur långt som helst då det finns flera stora och specialdesignade modeller att välja på, men då har man kommit ganska långt bort från den traditionella köksspisen.

Dessa stenugnar kan utformas på en mängd olika attraktiva sätt och har man förmånen att få vara med om att bygga ett nytt hus så finns det skäl att överväga om inte en perfekt utformad tung stenugn kan bli kärnan i såväl värmeförsörjning som attraktion.

Dimensionera rätt

Det stora argumentet för de tunga stenspisarna är att de ger

en mjuk och behaglig strålningsvärme. De behöver alltså inte först värma upp luften som i sin tur skall värma upp dig (konvektionsvärme). Nackdelen är att det tar ett bra tag att elda upp dem och att det gäller att inte överdimensionera sin spis.

Miljön

Numer skall man kräva av sina spisar att de skall leverera en miljövänlig värme. Acceptera inte en dålig spis bara för att den är billig. I längden vinner vi alla, såväl användaren som grannarna på att vedeldningen sker effektivt och med bra miljövärden.

Lennart Ljungblom